

Indroging van mais dreigt na verregend seizoen

Maisteelt was in jaren niet zo lastig

De teelt van snijmais kenmerkt zich dit seizoen door extremen.

Na een voortreffelijke start volgde een extreem natte periode. Het seizoen eindigt juist droog. Wat betekent dit voor de nateelt, de nabewerking en welke lessen zijn er te trekken voor volgend jaar?

tekst **Tijmen van Zessen**

Wie deze zomer tijdens de vakantie door Nederland of Vlaanderen reed, is het vast wel opgevallen. Regionaal bestaat er een forse spreiding in de stand van de mais. In het noorden staat

het gewas er over het algemeen keurig bij, maar in het zuiden en oosten van Nederland is dat heel anders. De overvloedige neerslag in juni en juli – op sommige plaatsen soms meer dan 100

millimeter per dag – heeft de mais geen goed gedaan. Op zandgronden spoelden meststoffen uit en in slempegevoelige regio's verdichtte de grond.

'Als de grond dichtslaat, komt er geen zuurstof meer bij de plant. Dat is funest voor een goede groei van de maisplant', verklaart Gerard Abbink, adviseur ruwvoerproductie bij de vorig jaar opgerichte firma Groeikracht BV. 'Een ander effect van de hevige regenval is uitspoeling van meststoffen en tegelijkertijd slaat er met de regen veel kou in de grond. Allemaal nadelig voor de ontwikkeling van het gewas.'

Indrogen of afrijpen

Slecht ontwikkelde mais laat zich moeilijk oogsten. Abbink legt uit dat hakseelaars moeite hebben om kniehoogte mais de bek in te trekken. 'In het zuiden van Nederland is er zelfs mais met grasmaaiers geoogst en gehakseld. Dan heb je heel dure mais in de kuil.'

De kwaliteit van die kuilen kan overigens nog best meevallen. Als er tenminste nog wel een kolf is gezet. De kolf-

MaisManager-app helpt teler bij de oogst

De MaisManager-app, die gezamenlijk is ontwikkeld door Limagrain en Veeteelt, is uitgebreid met advies over inkuilen, de nabewerking en de nateelt op vrijgekomen maispercelen. Geen overbodige luxe in een jaar waarin de bodem door de vele neerslag op veel plekken een stevige knauw kreeg. 'Een goede stoppelbewerking is dit jaar extra belangrijk om zo storende lagen weg te werken. Zie dat vooral als een investering in de teelt voor volgend jaar', stelt Jos Groot Koerkamp, manager veehouderij bij Limagrain. De omstandigheden voor een groenbe-

mester zijn dit jaar gelukkig ideaal. De warme nazomer zorgt voor een hoge bodemtemperatuur, waardoor groenbemesters makkelijk groeien. In de MaisManager-app kunnen maistelers de situatie op het veld invoeren en combineren met de weersvoorzichten. Daarmee geeft de app advies over bijvoorbeeld een uit te voeren stoppelbewerking.

Een teler van mais loopt zijn perceel in en kan met zijn smartphone afleiden hoe hoog het drogestofgehalte van de mais is.

Drogestofgehalte afleiden via de telefoon

Regionaal bestaat er een forse spreiding in de stand van de mais

plantverhouding kan dan uiteindelijk nog vrij gangbaar zijn.

Abbink onderstreept het belang om wel te wachten met de oogst tot de korrel goed is afgerijpt. 'Over dat dorre maisstro zou ik me als veehouder niet druk maken. De voederwaarde zit hoofdzakelijk in de kolf, die moet voldoende zetmeel hebben aangemaakt.'

Voor de bepaling van het ideale oogstmoment heeft Limagrain de MaisManager-app ontwikkeld (zie ook kader). 'Met de app kun je ter plaatse in het maisveld heel snel de rijpheid van de kolf, maar ook van de plant bepalen. Wij zien dat veel mais al verder is in de afrijping dan menigeeen denkt', stelt Jos Groot Koerkamp, manager veehouderij bij de zaai-zaadproducent. De droogte van de afgelopen weken bewerkstelligt een snelle afrijping. Of beter gezegd: afsterfing.

Groot Koerkamp: 'Door de natte periode in juni heeft de mais minder diepe wortels gevormd. Daardoor sterven ze sneller af nu het droog is in september. Veel planten zie je indrogen, in plaats van afrijpen. Zeker als het blad boven de kolf

afsterft, kun je ervan uitgaan dat de plant geen zetmeel meer vormt. Dan is het beter de mais zo snel mogelijk te hakselen.'

Dit gebeurde bijvoorbeeld al in de Vlaamse regio De Kempen. Het bezorgt sommige bedrijven de nodige kopzorgen om de ruwvoervoorraad voor komende winter op peil te krijgen. Wanneer de plant nog groen is, kun je volgens Groot Koerkamp wel beter wachten op een verdere afrijping.

Elke dag telt

Afgezien van de problemen met de oogst en de waarschijnlijk teleurstellende opbrengst, kan het maisjaar 2016 ook een les zijn voor het komende seizoen. Door slim om te gaan met de nateelt en eventuele nabewerking, is het mogelijk om structuurschade te herstellen. Storende lagen zijn juist dit matige groeiseizoen blootgelegd en goed herkenbaar. 'Een bekende stelregel is: na 1 september telt iedere dag dat je eerder toekomt aan het zaaien van een groenbemester', weet Abbink. Hoe eerder de groenbemester zijn werk doet, hoe sterker het herstel van de structuur in de bodem.

Abbink herinnert zich zelfs voorbeelden waarbij boeren het inzaaien van de groenbemester zaterdag niet hadden klaargekregen en het werk na het weekend hadden hervat. Het seizoen erna was op dat perceel het verschil in groei zichtbaar, tot op de streep af. Abbink: 'Elke dag extra groei die je met de groenbemester meepakt, betekent extra wortelontwikkeling. Daarmee komt het gewas beter toe aan zijn functie als vanggewas en brengt het meer zuurstof in de bodem. Dat verbetert de structuur van de grond.'

Abbink krijgt bijval van Thijs Braam, marketingmanager plant bij ForFar-

mers. Braam onderschrijft het belang van een vroeg zaaimoment van de groenbemester. Hij pleit daarom ook voor vroege maisrassen. 'Een vroeg ras brengt misschien iets minder op, maar geeft je als teler wel de gelegenheid om al vroeg in het najaar je groenbemester te zaaien. Dat draagt op lange termijn bij aan de opbouw van organische stof in de bodem.'

Grond met een hoger organischestofgehalte gedraagt zich volgens Braam als een spons; de bodem kan vocht en nutriënten makkelijker vasthouden, maar ook weer loslaten. 'Dat is voor mais een belangrijke eigenschap. Want de mest dien je toe in de maanden maart en april, terwijl het gewas de meeste groei laat zien in de maanden juni en juli.'

Thijs Braam vindt de winst van een laat ras (iets hogere opbrengst) relatief beperkt ten opzichte van de risico's die je als teler neemt. Hij doelt op minder gunstige oogstomstandigheden en een kleinere slagingskans van de groenbemester.

Belang van kalk onderschat

Percelen waar echt ondoordringbare lagen in voorkomen, adviseert Gerard Abbink te bewerken met een woeler. En ook het op peil houden van de pH van de bodem is een pre, zeker op zandgrond. 'Telers van mais bekalken nog altijd te weinig. Terwijl wij het duidelijk terugzien in de cijfers: de percelen waar meer dan vijftig ton mais vanaf kwam, hadden vorig jaar allemaal een pH die boven de 5,5 lag.' Op zandgrond is volgens Abbink al snel een ton kalk per hectare nodig om de pH op peil te houden. 'Zeker op zandgrond zou ik direct na de maisoogst de bodem bekalken, vervolgens eventueel erdoorheen met een woeler en dan direct de groenbemester erin.' |

De teler ziet op zijn telefoonscherm afbeeldingen van de diverse stadia van de indrooglijn van de korrel. Die vergelijkt hij met de situatie in het perceel, waarna de app vraagt om het kolftaandeel en de hoeveelheid vocht in de plant. De vochtthoeveelheid bepaalt de maisteler door het uitwringen van een stuk plant.

Na het invoeren van deze gegevens berekent de MaisManager-app het drogestofgehalte en op basis van het gewenste drogestofgehalte ook het ideale oogstmoment.